

PIAST

Tygodnik polityczny, społeczny, oświatowy, poświęcony sprawom ludu polskiego
Naczelny organ Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Prenumerata roczna wynosi: w Polsce 8 złotych; zagranicą 16 złotych; w Ameryce 2 dolary. (Nr poj. 8 cent.)	WYCHODZI CO NIEDZIELE. Naczelny redaktor: POSEŁ JAN BRODACKI.	Konto czekowe P. K. O. Kraków Nr 404.065. Rękopisów nie zwraca się. Nie podpisane do kosza.
--	---	---

Redakcja i Administracja: Kraków, Mały Rynek L. 4. — Telefon Nr 1286.

Przed kongresem Chłopskiego Stronnictwa i Wyzwolenia.

„Chłopskie Stronnictwo“ zwołuje do Warszawy kongres na dzień 5 czerwca, b. r. zaś „Wyzwolenie“ na 12 czerwca.

Zadaniem kongresu jest przede wszystkim uchwalenie programu stronnictwa, względnie uzupełnienie jego i rewizja. Program „Chłopskiego Stronnictwa“, (podobny jest także program „Wyzwolenia“) postanawia

Wojsko:

„Związek chłopski“ wyznaje zasadę, że wojsko stanowić powinien Lud uzbrojony.

Militaryzm powinien być wyrzucony poza nawias międzynarodowego życia: pomiędzy oficerami a żołnierzami nie powinno być żadnych kastowych różnic“.

Prawda jaką wspaniałą mielibyśmy armję według powyższej zasady urządzoną?

Niezależność nauki.

Ze względu na to — że wyznaniowość nauki i szkoły spowodowały już raz upadek kultury i państwa polskiego, „Chłopskie Stronnictwo“ zawsze bronić będzie niezależności nauki i szkoły“.

Znaczy, że „Chłopskie Stronnictwo“ i „Wyzwolenie“ są za szkołą bezwyznaniową, czyli za wyrzuceniem obowiązkowej nauki religii ze szkoły.

Sprawy wyznaniowe.

„Chłopskie Stronnictwo“ jako stronnictwo świeckie stoi na stanowisku rozdziału Kościoła od państwa.

Ziemia.

„Chłopskie Stronnictwo“ dąży i dążyć będzie do zupełnego usunięcia z życia gospodarczego właścicieli i posiadaczy wielkich obszarów dworskich i ziem kościelnych przez przymusowe wywłaszczenie bez wypłaty.

Rozdział ziemi pomiędzy bezrolnych i małorolnych chłopów nastąpić ma na zasadzie sprzedaży na odpłat na rzecz Skarbu Państwa.

Patrzcie, jacy dobrodzieje — obszarnikom za darmo zabierają ziemię — ale chłopu każą płacić za ową — wprowadzić państwu, ale to nie wielka pociecha dla takiego, co musi płacić, a nie ma pieniędzy.

Lasy, wody, kopalnie.

Mają być wywłaszczone drogą ustawodawczą i przekazane na własność państwu z tem, że odnośnie do lasów i wód prawo eksploatacji przysługiwać będzie w pierwszym rządzie chłopskim Spółkom kooperatywnym.

Dla przeprowadzenia tych reform koniecznym jest utworzenie rządu chłopsko-robotniczego. Program ten niczem się nie różni od programu bolszewików rosyjskich.

Czy można wobec tego myśleć o współpracy, czy zjednoczeniu ruchu ludowego, tak istotnie potrzebnego i koniecznego, jeśli chłopom ma się lepiej powodzić?

Komu zatem z uczestników kongresu „Chłopskiego Stronnictwa“ czy „Wyzwolenia“ leży na sercu połączenie chłopów, niech krzyknie na cały głos na kongresie:

Precz z bolszewickim programem „Chłopskiego Stronnictwa“ i „Wyzwolenia“, jedynym programem chłopów może być program P. S. L. „Piasta“.

Do zjednoczenia ruchu ludowego potrzeba ponadto przestrzegania przez „Chłopskie Stronnictwo“ § 1 statutu organizacyjnego, który postanawia, że do „Chłopskiego Stronnictwa“ należeć może każda osoba, na której nie ciąży zarzuty natury moralnej.

Jak pogodzić z tem postanowieniem należenie do „Chłopskiego Stronnictwa“ Bryła, Pawłowski, Stapińskiego i wielu innych, na których ciąży ciężkie zarzuty natury moralnej?

Jan Brodzki.

Widmo tyfusu głodowego na wsi.

Redakcji naszej nadesłano odpis sprawozdania naczelników gmin z 60-ciu gmin powiatu tarnowskiego, zawierające następujące niesłychanie groźne cyfry:

Ilość mieszkańców w owych 60 gminach wynosi	51.713
Ilość gospodarstw	8.100
Ilość gospodarstw, które mają zboże na sprzedaż	16
Ilość gospodarstw, które mogą się wyżywić własnymi zasobami	1.625
Ilość nie będących w stanie zakupić środków żywności	5.042
Ilość bezrobotnych	4.361

Podania do Banku Rolnego wniesiono z 46 gmin, z tych 29 napróżno czeka na jakąkolwiek odpowiedź, a ponieważ czas siewu i sadzenia mijają, w 42 gminach nie zostało dotąd obsianych, względnie obsadzonych 1—20% przestrzeni pól uprawnych, mimo, że starano się obsiać i obsadzić z uszczerbkiem własnego, z narażeniem się na tyfus głodowy.

Natychmiastowa pomoc w zbożu, ziemniakach, względnie w kredycie, konieczna; do kogo się po ową zwiócić, skoro Państwowy Bank Rolny, jedyna instytucja, która winna udzielać kredytu rolnikom, ogłosił komunikat o zaprzestaniu udzielania pożyczek krótkoterminowych, a rząd na wszelkie przestrogi i wołania o pomoc, pozostaje głuchy?

Na co czeka, czy na wybuch epidemii tyfusu głodowego?

Powiat tarnowski nie należy do najuboższych w Małopolsce zachodniej, wszak „Przyjaciół Ludu“, „Sztandar Chłopski“ mają na myśli tem i sąsiednie powiaty, głoszą, że do „Piasta“ należą chłopi bogacze, a bezrolni i małorolni do „Wyzwolenia“ i „Chłopskiego stronnictwa“; jeżeli zatem wsie piastowe, z „bogaczy“ złożone, stoją przed widmem tyfusu głodowego, co mówić o biedocie wiejskiej o górskich wsiach, gdzie owies się sieje, a głód zbiera, gdzie początek wód, a koniec chleba?

Właśnie ma się odbyć w Warszawie kongres „Chłopskiego stronnictwa“ i „Wyzwolenia“. Niezawodnie Bryl, Dąbski, Pluta, Stapiński, dr Putek, Malinowski, poprowadzą deputacje hodowlanicze do marszałka Piłsudskiego z podziękowaniem za przewrót majowy, który poprawił położenie chłopów i zgotował im przedświt raju.

Zaiste, tak gruntownie zmieniło się położenie chłopów, że deputacje uczestników kongresu, nie tylko imieniem kongresu, nie tylko imieniem biedoty wiejskiej, ale także „bogaczy“ piastowych może powiedzieć:

„Panie Marszałaku — meldujemy Ci — że chłopci polscy cierpią straszliwy głód, widmo tyfusu głodowego zagląda do ich chat“.

J. B.

Była krew, jakie są jej owoce?

Rok temu polala się na ulicach Warszawy krew bratnia.

Przeszło 400 trupów zasiało chodniki, a przeszło 1.000 rannych łóżka szpitalne.

Gdy się leje krew ludzka, jest zawsze nieszczęście, gdy się leje krew bratnia, to klęska i grzech przeciwko Bogu i narodowi.

Nic też dziwnego, że po wypadkach majowych Piłsudski, w odezwie do wojska zwraca się do Boga z prośbą o przebaczenie grzechów, o miłosierdzie. Innego, niestety, zdania są niektóre dzienniki Związku Narprawy Rzeczypospolitej.

Oto w rocznicę tragicznych wypadków majowych kładą na jednej szali krew przelaną, na drugiej „dobro dziejstwa“ przewrotu, stwierdzając, że opłaciło się przelać ową krew, bo dzięki przewrotowi nastąpiła poprawa stosunków w każdym kierunku i na każdym polu.

„Moralne podwaliny państwa zostały odbudowane, w konstytucji dokonane zostały potrzebne zmiany, ta krew podniosła naszą rangę w rodzinie narodów poprawiła nasz kredyt za granicą, przyniosła stabilizację warunków życia, finansów i gospodarstwa narodowego“.

Gdy się czyta w „Głosie Prawdy“ z 16 maja b. r. Nr 132 w artykule: „Była krew, jakie są jej owoce“, o owych korzyściach moralnych i materialnych, jakie przyniosła krew, przelana na ulicach Warszawy w maju ub. roku, trudno się obronić żalowi, że tak mało tej krwi przelano. Żeby zamiast 400 trupów, padło ze czterech albo ze 40 tysięcy obywateli polskich, dopierożby nastał raj w Polsce, skoro po przelaniu krwi 400 ludzi, tak się gruntownie poprawiło. To powoływanie się na krew przelaną przez „Głos Prawdy“, jest bardzo charakterystyczne. — Wiadomo z historii, z „Dramatów Szekspira („Makbet“), czy z Wyspiańskiego („Wesele“), że ci, z których winy krew się przelalała, lubią, czy muszą powracać do krwi: „Dajcie wody, kubeł wody, ręce myć, nogi myć“.

Podobne artykuły, jak zamieścił „Głos Prawdy“, są owem wołaniem o kubeł wody do mycia rąk. — Patrząc, jakie mamy czyste ręce i sumienia, choć z naszej winy popłynęła krew bratnia.

Przybory pszczelarskie

wszelkiego rodzaju i sztuczna węgę, poleca pszczelarzom

721 1 2

Małopolski Syndykat owocarski

Kraków

Plac Szekspiński L. 8.

W sprawie wyborów do Rad gminnych.

Niemalozainteresowania budzą obecnie wybory do Rad gminnych pod wszystkimi byłymi zaborami, gdyż ich wynik jest próbą siły różnych stronnictw przed niedalekimi wyborami do Sejmu i Senatu.

Pod byłym zaborem austriackim, t. j. w dawnej Galicji, odbywają się wybory na podstawie starej ordynacji wyborczej do gmin z roku 1866, z dodaniem uchwały Polskiej Komisji likwidacyjnej z 23 listopada 1918 r. Ponieważ uchwała ta jest poniekąd wilkiem żelaznym, o którym się stale mówi, ale którego się nie widziało, przeto obznajmimy wszystkich z jej treścią, podając ją w dosłownem brzmieniu:

POLSKA KOMISJA LIKWIDACYJNA.

Wydział administracji.

L. 596/W. adm. Kraków, dnia 10 grudnia 1918 r.

ROZPORZĄDZENIE

W SPRAWIE ROZSZERZENIA PRAWA WYBORCZEGO DO RAD GMINNYCH.

Chcąc zapewnić warstwom społecznym, nie mającym dotąd prawa wyborczego do Rad gminnych, reprezentację w tychże Radach, postanowiła Polska Komisja likwidacyjna na posiedzeniu w dniu 23 listopada 1918 r. dodać do obecnych trzech kół wyborczych 4-te koło, liczące tyle mandatów, ile ich miało dotychczasowe jedno koło wyborcze.

- 1) Prawo wyborcze w 4-tem kole wyborczem uzyskają pełnoletni obywatele, bez różnicy płci, nie mający prawa wyborczego w dotychczasowych trzech kolach wyborczych, a zamieszkali w gminie od roku, licząc od dnia rozpisania wyborów.
- 2) Wobec powyższych postanowień powołane do Rad miejskich mogą być także kobiety, nadto także obywatele byłego (może Królestwa) Polskiego, oraz Poznańskiego.
- 3) Rady gminne, które wprowadzają 4-te koło wyborcze i powołują radnych z tegoż koła, mają powyższą uchwałę, z podaniem imion i nazwisk, zawodu i miejsca zamieszkania radnych, przesłać do 14 dni Wydziałowi administracji P. K. L. w Krakowie do zatwierdzenia.

Do powyższej uchwały Polskiej Komisji likwidacyjnej, wydał Wydział administracyjny tejże Komisji rozporządzenie wykonawcze, którego ze względu na nieaktualną już treść nie podajemy.

Uchwała Polskiej Komisji likwidacyjnej nabrała obecnie cech ustawy, jakkolwiek treść jej i forma jasno wskazują, że była ona chwilowem zarządzeniem złemu i nie liczyła na długie życie. — Stało się inaczej, bo uchwała ta nietylko cieszy się dobrem zdrowiem, ale zapanowała nad wschodnią Małopolską, gdzie, poczynając od Sanu na wschód, nie obowiązywała, gdyż w czasie jej wydania, władza Polskiej Komisji likwidacyjnej tam nie sięgała.

Ponieważ po niedługim życiu Polskiej Komisji likwidacyjnej nastąpiła tak zwana Komisja rządząca, której władza rozszerzała się już na cały zabór austriacki,

ki, ale która uchwała P. K. L. nie powtórzyła, ani za swoją nie przyjęła, przeto stosowanie tej uchwały nie bardzo uzasadnionej w zachodniej Małopolsce po San, nie jest dla wschodniej Małopolski na żadnem prawie oparte. Wskutek tego, gdy przyjdzie tam do wyborów, przy stosowaniu uchwały Polskiej Komisji likwidacyjnej z dnia 23 listopada 1918 r. i sprawa oprze się o Najwyższy Trybunał Administracyjny, to nie ulega wątpliwości, że wszystkie takie wybory gminne zostaną unieważnione.

Dr Franciszek Bardel.

Z dziejów reformy rolnej.

O posiedzeniu Rady wojewódzkiej naprawy ustroju rolnego otrzymaliśmy urzędowy, bardzo obszerny komunikat, który umieścić już w całości „Czas“, organ wielkich właścicieli ziemskich. To nas uwalnia od drukowania tego okólnika, zwłaszcza, że zajęłoby z połowę „Piasta“, a do posunięcia naprzód reformy rolnej wcaleby się nie przyczynił.

Na posiedzeniu tej Rady przemawiał bardzo obszernie p. minister reform rolnych, i mówił o celu powołania Rady naprawy ustroju rolnego, który zmierza do zharmonizowania prac poszczególnych resortów ministerjalnych w zakresie przebudowy ustroju rolnego i podniesienia produkcji pod ogólnym kierunkiem odpowiedzialnego przedstawiciela rządu, t. j. wojewody. — P. minister zdaje sobie sprawę z trudności, jakie stoją na przeszkodzie akcji, zmierzającej do naprawy ustroju rolnego w okręgu województwa krakowskiego. — Za główny powód nędzy materialnej uważa przeludnienie wsi, które usunąć może intensyfikacja produkcji rolnej, odpływ ludności do miast i ośrodków przemysłowych i emigracja. Problem intensyfikacji gospodarstw wymaga uprzedniego ich zcalenia, które, łącznie z melioracjami i upehnorolnieniem gospodarstw karłowatych, stworzy warunki ich opłacalności i zwiększy pojemność wewnętrznego rynku dla naszego przemysłu, związane go ściśle z kwestją rolną.

Są to słowa, może nawet pięknie brzmiące, które jednak o reformie rolnej i o tem, czy i kiedy będzie ona ściśle przeprowadzona, nie mówią i reformie rolnej nie pomogą. Przeciwnie, z tego, co p. minister powiedział o potrzebie skasowania ministerstwa reform rolnych i połączenia go z ministerstwem rolnictwa, wynika, że ministerstwo reform rolnych nie jest potrzebne, a zatem na najbliższą przyszłość nie ma, zdaje się, nie do roboty. Bardzo to pięknie, że u góry myślą o podniesie-

niu wydajności ziemi, skoro jednak ziemia ta nie jest sp. a jedliwie dzielona, to oczywiście pożytek ze zwiększenia wydajności przypadnie dotychczasowym właścicielom. Z przemówień p. ministra i innych reprezentantów rządu nie dowiedzieliśmy się, czy reforma rolna ruszy raźniej z miejsca zaraz, czy też dopiero po scaleniu i zmeljorowaniu gruntów. W tym ostatnim wypadku dopiero nasi wnukowie mogą oczekiwać wykonania reformy rolnej.

B.

Nędza chłopów upadkiem państwa.

Położenie ludności rolnej z dnia na dzień się pogarsza. Nieurodzaj, brak dostatecznego i długoterminowego kredytu, rujnuje materialnie każdego chłopca. — A tymczasem czynniki decydujące nie rozumieją tego, że nędza nasza — to upadek tej najtrwalszej podstawy Polski, bo upadek kilkunastomiljonowej rzeszy chłopskiej, tkwiącej korzeniami bytu w ziemi polskiej i z niej czerpiącej soki odżywcze dla wszystkich obywateli Rzeczypospolitej.

Niemniej cierpieliśmy i trudu ponieśliśmy, jak inni, dla utrzymania Polski. Nawała bolszewicka przedewszystkiem o piersi synów chłopskich się obila. Czuliśmy się wtenczas obywatelami Polski, a kwią własną zaświadczyliśmy, że jesteśmy dobrymi synami Ojczyzny naszej. I dzisiaj pocujemy się obywatelami dojrzalymi do rozstrzygania o przyszłość naszego państwa. Zespółmy swoje siły i stwórzmy swoje potężne stronnictwo „Piasta“, bo ono jedno odpowiada interesom wsi i interesom państwa. Nasza moc dzisiaj zadecyduje o przyszłości naszych pokoleń! Czynem, jakim kto może, stwierdźmy swą dbałość o przyszłość Polski ludowej, Polski, która zasłynie potęgą, sprawiedliwością i szczęściem wszystkich obywateli! A więc — stańmy, jak jeden pod sztandarem „Piasta“, sztandarem pół i lasów naszych!

Antoni Mleczko.

66 proc. zniżka kolejowa na kongres... miłośników kanarków!

Głośną swego czasu była sprawa cofnięcia przez ministerstwo komunikacji, udzielonej przez dyrekcję kolei w Krakowie 66% zniżki uczestnikom kongresu „Piasta“, mimo, że w programie kongresu leżało zwiedzenie zabytków i historycznych pamiątek Krakowa, salin wielickich, wzorowych gospodarstw.

Leżało w interesie państwowym i było obowiązkiem rządu na takie cele udzielić zniżek. Nie, bo wszak tu chodzi o chłopów, Piastowców.

W niecały miesiąc później, bo już 22 grudnia 1926 r., to samo ministerstwo, poleceniem Nr III. 10481/26, udzieliło 66% zniżki biletowej uczestnikom kongresu hodowców i miłośników kanarków.

Słyszycie chłopcy?!

Widocznie rząd uwierzył zapewnieniom „Przyjaciela Ludu“ i innych organów sanacji majowej, że po przewrocie majowym niczego społeczeństwu nie potrzeba do szczęścia prócz kanarków w klatce; stąd zniżka na kongres hodowców kanarków.

Pułapka, czy naruszenie ustawy?

Na prośbę komitetu kongresowego udzieliła polska dyrekcja kolei w Krakowie uczestnikom piątego kongresu „Piasta“ 66% zniżki kolejowej w drodze powrotnej.

Zniżki takiej udzielano dotąd wszystkim kongresom i zjazdom. Naraz gruchnęła wiadomość, że ministerstwo ma polecić dyrekcji cofnięcie przyznanej zniżki, jako że na zjazdy polityczne ona nie przysługuje. — Wobec tego komitet wniósł dodatkowe podanie o przyznanie zniżki celem zwiedzenia Krakowa, Wieliczki i wzorowych gospodarstw. Napróżno. Warszawa wydała nakaz cofnięcia zniżki, a dyrekcja zmuszona była tenże wykonać. W ostatniej chwili zniżka została cofniętą.

Trudno, trzeba uszanować prawo, choćby najszrowsze i najmniej korzystniejsze.

Cóż się jednak nie dzieje?

Chłopskie stronnictwo zwołuje kongres do Warszawy na 5 czerwca b. r., a „Przyjaciela Ludu“ chwali się uzyskaniem zniżki dla członków wycieczki do Warszawy w dniu 4 czerwca b. r.

Trudno oczywiście posadzać ministerstwo kolei o naiwność, żeby nie zdawało sobie sprawy, że chodzi tu o zniżki dla delegatów na kongres, jeszcze trudniej przypuścić, żeby to samo ministerstwo jednemu stronnictwu cofało zniżkę, a drugiemu udzielało tejże; byłoby to jaskrawem naruszeniem obowiązujących przepisów i stronnictwością, bijącą w oczy. Jakżeż rząd może żądać od obywateli przestrzegania ustaw, gdyby sam owe gwałcił i łamał?

To też ani na chwilę nie można wątpić, że delegatom wycieczki na kongres Chłopskiego stronnictwa ministerstwo nie udzieliło zniżki, tylko „Przyjaciela Ludu“ zastawił pułapkę na chłopów: „Przyjeżdżajcie, zniżka jest!“ a zniżki niema, nie może być, bo gdyby była, byłoby to skandal nad skandale.

IGNACY BUŁAT

POWSTAŃ NARODZIE!

Jak jeden mąż powstań narodzie
Zrzuć z bark hańbiące piętno niezgody!
W jednym szeregu i wspólnej zgodzie
Pracuj i buduj nowe zagrody.
Wyrzuć ze serca niemoc, zwątpienie
Z nadzieją w przyszłość patrz zawsze śmiało
Wnet Cię opuści smutek, cierpienie
Będziesz miał zadość i szczęścia wiele,
W jeden potężny hufiec się połącz
Ludu wieśniaczy, tłumie siermiężny
Do wspólnej pracy siły swe dołącz
O ludu wolny! O ludu mężny!
Na niwie ojców pracuj z ochotą
Choć pot Ci czoło krwawo porosi!
Ty buduj swoją pracę i cnotą,
Przyszłość Ojczyzny — o to Cię prosi
Dziś Twoja matka Polska kochana/
Bo w tobie widzi tylko zbawienie!
Bo Twa prostota, uczciwość znana
Jest wszędzie w naszej drogiej krainie!

Wiadomości z Polski i ze świata.

Z POLSKI. W ubiegłą niedzielę (22 b. m.) odbyły się w Warszawie wybory do Rady miejskiej. Warszawa, stolica Polski, liczy — milion mieszkańców, to też nie dziw, że wybory w tak wielkiem środowisku ludzkim, którego podział dałby 1.000 ludnych wsi, liczących każda po 1.000 mieszkańców, budziły wielkie zainteresowanie w całej Polsce, jako rodzaj przepowiedni, jak wypaść mogą niedalekie wybory do Sejmu i Senatu. Warszawiaczy, choć mieszczanie, podobni są do naszego włościanstwa na tym punkcie, że potrafią się dzielić na stronnictwa bez końca, bo odliczywszy 12 list żydowskich i dwie listy unieważnione, pozostało jeszcze 13 list na polskich wyborców. Do poważnych polskich list zaliczyć można trzy, t. j. prawicową, lewicową i socjalistyczną.

Wynik wyborów przyniósł prawicy utratę 14 mandatów radzieckich, a lewicy i socjalistom przysporzył 15 nowych mandatów. Nadto do Rady miejskiej weszło 27 radnych żydowskich. Lista komunistów została unieważniona, mimo to komuniści głosowali na nią i gdyby lista ta była ważna, to przy przeszło 60.000 oddanych głosów, byłaby zdobyła około 20 mandatów. Po nieważ Rada miejska warszawska liczy 120 radnych, przeto ani prawica, ani lewica razem ze socjalistami, nie będą mieć w niej większości i decydować na jedną, czy drugą stronę, mogą żydzi, ale ponieważ i oni są rozbici, przeto gospodarka w warszawskiej Radzie miejskiej będzie pożałowania godna.

Oprócz Warszawy odbyły się nieco wcześniej wybory do Rady miejskiej w Rybniku na Górnym Śląsku. Wybory dały przygniatające zwycięstwo Polakom nad Niemcami, dając dowód polskości tej prastarej dzielnicy Piastowskiej. Niemcy, chcąc usprawiedliwić swoją klęskę, kłamają przed całym światem, że wybory były przeprowadzone przy użyciu przemocy.

Pozażem nie zaszło w Polsce nic szczególniejszego, a co ciekawe, w tym tygodniu nie powstało u nas żadne nowe stronnictwo chłopskie.

W EUROPIE, to jest w tej części świata, którą i my zamieszkujemy, nie dzieje się także nic ważnego.

W Genewie (w Szwajcarii) obraduje kilkadziesiąt państw na tak zwanej międzynarodowej konferencji gospodarczej. W obradach panuje ogromna rozbieżność. Państwa, które mają rozwinięty przemysł, żądają zniesienia ceł na ich wyroby przemysłowe, a chciałby ceł ochronnych dla płodów swego rolnictwa, to znaczy, że chciałyby te państwa zalać kraje rolnicze swojemi wyrobami przemysłowemi, a równocześnie brać z nich jak najmniej płodów rolniczych. Polska oczywiście musi stać w obronie swego przemysłu i szukać zbytu dla swego rolnictwa, dlatego też nie może iść za głosem wielkich państw przemysłowych, które na tej konferencji przodują.

Dr B.

Każdy ludowiec powinien zaopatrzyć się w program P. S. L. „PIAST“.

Spróbujcie a przekonacie się

że dotychczas paliliście papierosy w bibułce lichej, a co najwyżej średniej. — Kilka groszy, wydanych na książeczkę bibulek „Herbewo“ przekona Was, że możecie i powinniście używać bibułkę tylko najlepszą. Żądajcie bibulek „Herbewo“ w każdym sklepie tytoniowym.

Na każdej książeczce jest nasza firma:

„HERBEWO“
HER-liczka BE-łdowski WO-łoszyński
Zjednoczone fabryki tutek i bibulek
Spółka akcyjna w Krakowie. 630 18 0

Wydatki na parlamenty

wyrosły w roku 1926 na każdego obywatela państwa rocznie w złocie:

Niemcy	13 groszy
Prusy	16 „
Austria	25 „
Włochy	13 „
Francja	17 „
Czechosłowacja	32 „
Belgia	19 „
Stany Zjednoczone	41 „
Polska (na Sejm i Senat)	11 „

Na jednego posła przypada miesięcznie:

w Stanach Zjednoczonych	3.250 złotych
w Czechosłowacji	765 „
w Niemczech	742 „
w Polsce	512 „

Wydatki na Sejm i Senat są zatem w Polsce najniższe; nie w wydatkach leży zło, lecz w tem, że w skład jego wchodzi różne Hołowacze, Prystupy i t. p., pracujący przeciwko państwu, oraz takie perły, jak Bryle, Berki, Dury, Sanojce, rozbijacze ruchu ludowego, którzy krzykiem, wrzaskiem, hałasem utrudniają i uniemożliwiają pracę dla państwa.

Precz z nimi!

Kto to będzie płacił?

Obecnie ustalany jest projekt nowelizacji ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Nowelizacja ma pójść w kierunku rozszerzenia ustawy. Dotychczas przepisom o ubezpieczeniu robotników na wypadek bezrobocia podlegały tylko te przedsiębiorstwa, które zatrudniały od 6 pracowników wwyż. Obecny projekt idzie w kierunku demokratyzacji ustawy, przewiduje bowiem, że przepisom o ubezpieczeniach robotników podlegać będą zakłady i przedsiębiorstwa, zatrudniające już dwóch pracowników. Po uzgodnieniu projekt nowelizacji zostanie przesłany Radzie ministrów.

Wszystko pięknie, ale skąd wziąć pieniędzy na to?

Chłopi! Popierajcie zawsze prasę ludową!

Dawniej a dziś.

Z listów, które odbieram, widzę, że są jeszcze ludzie, którzyby radzi czytać moje pisanki i dziwić się dlaczego milczę? Są do tego różne powody, pierwsze, że czek złośliwiec wobec nowych sił pisarskich i nie chce czytelników nudzić. Wymyślać na drugich już mi nie wypada, bo wszystkich polityków kocham, jak swych braci, a bolejąc nad rozbićciem w Sejmie partji chłopskich, widzę, że to chłopom nic dobrego nie wróży. Posłowie nie znają historii polskiej, inaczej nie robiliby tego, co robią. Polska szlachta tak warcholila, aż ją obcy wzięli pod bat, i boję się, że i z chłopami jeszcze ktoś to zrobi. Gdy czytam te bezwstydnę napaści w prasie ludowej, jedni na drugich, ręce człekowi opadają i pyta się: to jest praca nad dobrem ludu? Chrystus powiedział, że każde królestwo, rozdzielone przeciw sobie, upaść musi, a tu lada dureń zbierze dwóch, czy pięciu posłów i tumani lud, że on zrobi więcej, niż idąc gromadą. Powtóre ja nie samą polityką radbym lud karmić, ale chciałbym, żeby chłopom pisać coś innego. Na jubileusz naszej kochanej przyjaciółki, ś. p. Konopnickiej, tak ktoś do niej pisał: „Jeżeli miljony chłopstwa będą myślały jedynie o tem, jakby zdobyć większą miarkę ziemniaków, jeżeli chłop żyć będzie bez miłości bliźnich, bez zapału, bez czci ideału, to ojczyzna na nich oprzeć się nie będzie mogła“.

Dzięki niesumieinnym warchołom dziś co widzimy w Polsce, nietylko w miastach, ale i po wioskach? Stan ten dobrze opisał p. K. Ryś z Łodzi:

„Nizdzie nie ujrzyś braterskiej żrenicy,
Spojonych ramion, ni krewniaczych dasz,
W kął poszły: cuota, hymny o ziemicy,
Tradycja, miłość i wstręt do burz.
Bóg nam odpuscił, jak grzesznym odpuszcza,
Wrócił nam ziemię praocjów i pieśń,
A my cynicznie, jak pijana tłuszcza,
Kalamy dobro, czemy brud i pleśń“.

Jak to widzę, a i czuję, nie dziw, że pióro mi z ręki wypada, i grzebiąc w starych aktach, piszę sobie samemu, co uważam godne zanotowania. Z tego podaje wykaz wydatku na komisję podczas „rozgraniczenia Libiczka i Kars z Grzemboszowem — Anno 1674 w lipcu“.

Za wołów parę	70 flor.		
„ cieleta	30	„	
„ kureczeta	25	„	groszy 24
„ kapłony	17	„	16
„ gęsi	9	„	6
„ zające	3	„	10
„ indyki	2	„	15
„ 4 beczki piwa z Solnego Uścia	26	„	
„ 9 garey wina	45	„	
„ 10 korey żyta	30	„	
„ 67 korey owsa	75	„	
„ jajca kokosze	1	„	6
„ szklenice	1	„	7
„ kieliszki	3	„	
„ kufle szklane		„	12
„ drwa do kuchni	13	„	
„ szafan		„	24

„ imbir		„	24
„ rodzynki	1	„	10
„ kwiat Muszkatołowy		„	24
„ cebule		„	24
„ wiśnie		„	25
„ gruszki		„	12
„ ogórki	6	„	
„ oliwę	1	„	15
„ śledzie	1	„	17
„ chleb biały		„	12
„ garce do kuchni	2	„	
Kucharzom	7	„	
Woznemu	3	„	
Stolarzowi od zydelków	7	„	
JW Panu Geometrze	30	„	
JW Panu Kurowiczowi, jurnyscie	30	„	
Czeladzi JMci Pana Zdanowskiego	6	„	
Rektorowi na tęż komisję	600	„	
Szkopów 6	24	„	
Cieląt 2	7	„	
Masła fasek 2	24	„	
Sera kop 2 1/2	2	„	
Piwa beczek 13	77	„	
Gorzalki garcy 7	17	„	
Maki pszennej korcy 2	12	„	
Grochu białego włoskiego miarek 2		„	24
Grochu prostego 1 ćwierć	1	„	6
Słoniny poleć jeden	10	„	
Jagiel ćwierci dwie	3	„	
Krupek pszennych 2 miarki	1	„	17
Owsa korcy 60	90	„	
Siana bróg jeden	100	„	

Suma 1446 flor. groszy 2

I cóż? Czy przed 251 laty tanie były geometry i sądowniki?

Bojko.

Każda oszczędna Gospodyni
używa

MYDŁO RAJSKIE
„ŚMIECHOWSKI“

Nie niszczy bielizny. — Nadaje jej
śnieżną białość. — Przyjemne w za-
pachu. — Przewyższa swojemi zaletami
wszelkie inne mydła.

728 1 5

Przy zamówieniach prosimy się
powoływać na „Piasta“.

L I S T Y

OSADNICY DOJĄ KROWĄ DLA OBSZARNIKÓW I ADWOKATÓW.

W roku 1921 zakupili osadnicy od pp. Agupsowiczów folwark Wiszniówkę, gmina Kudeczkowce, powiat Kołomyja do rozparcelowania po cenie 25.000 mp. za 1 mórg, bez żadnych ciężarów. Kwotę tę osadnicy zapłacili, wobec czego 16 marca 1921 r. wezwano nas wszystkich do p. dra Hrabara w Kołomyji, równocześnie pp. Agupsowiczów i inżynierów Chudzikiewicza i Kolbuszewskiego, którzy mieli nam pole zakupione odmierzyć, a p. dr Hrabar miał sporządzić kontrakty i zaambulować nas do maja 1921 r.

Za sporządzenie kontraktu ugodziliśmy się zapłacić po 400 mp., co też uczyniliśmy, w pole wjechaliśmy. Niestety, właściciele zażądali dopłaty, geometryści dopłaty, dr Hrabar dopłaty, najpierw gotówką, a potem zbożem po 12½ kg pszenicy od każdego morga. Zawiezano osadników na 16 czerwca 1923 r. do Kołomyji, robili kontrakta. Owe zostały podpisane przez właścicieli, względnie tylko przez Mieczysława Agupsowicza, porobiono jednak jakieś balamuctwa, bo dotąd kontraktów nie mamy, pomiary wykonano nieodpowiednie. Kilku osadników nie ma tego obszaru, co mieli zakupiony, inni używają nie swoich parcel, podatki nie są uregulowane, osadnicy płacą podatek z całego obszaru, słowem, bokami wylazi im ta parcelacja, która wlecze się bez końca i naraża nas na koszt.

Możeby przecie Okręgowy Urząd Ziemiński wglądnął w tę sprawę i nakazał przyspieszyć załatwienie tejże, bo na procesa pieniędzy nie mamy i szkoda włóczyć się po sądach.

Jeden za wszystkich

SKIERESZEWKO koło Gniezna.. Chciałem parę słów napisać o naszym nowym życiu w Wielkopolsce, gdzieśmy się przenieśli z Małopolski, pokupiwszy tu gospodarstwa.

Z początku było nam tu smutno za stronami rodzinnymi, za sąsiadami, kościołem i ze temi górami, których tu nie zobaczy.

Ludność tutejsza była zrazu wrogo do nas usposobiona, lecz dzisiaj już, dzięki Bogu, stosunki się zmieniają, różnice dzielnicowe zacierają się, do czego przyczyniają się dobre gazety, jakie tu mamy „Grudziądzka“ i „Włocławianin“, które zdobywają coraz większe koła czytelników.

My, chłopci, pochodzący z Małopolski, wydziwić się nie możemy, że są w Polsce chłopci, którzy idą za takim geszefciarzem Stapińskim, Brylem, czytają „Przyjaciela Ludu“ i dają mu wiarę.

Mówi przysłowie, niestety, słusznie, że głupich nie trzeba siać, tylko się z nich śmiać. Ja, gdy mi się dostanie do ręki taka szmata, jak „Wyzwolenie“, „Przyjaciela brudu“, to sobie myślę, że napewno muszą być w Małopolsce i Kongresówce przepelnione szpitale dla warjatów, a kryminał dla złoczyńców, kiedy się jeszcze na wodności znajdują redaktorowie i współpracownicy „Przyjaciela“ i „Wyzwolenia“. **Franciszek Łukasik.**

BOBOWA, powiat Grybów. Od dłuższego czasu nie widać listu z naszej okolicy, więc postanowiłem napisać. Lecz, co prawda, to nawet się pisać nie chce o tych niebywałych jeszcze takich ciężkich czasach. Trwoga w człowieku wzrasta, czy jeszcze gorzej nie będzie, czego Boże broń.

Po przewrocie majowym wyglądaliśmy wszyscy polepszenia tych ciężkich czasów, lecz napróżno. Spodziewaliśmy się, że marsz. Piłsudski rzeczywiście zabierze się do redukcji wśród złodziejki grosza publicznego i pokaże jakiś cud. Ale nie widać nic. Nie można powiedzieć, poprawiło się, ale oficerom i urzędnikom, bo zaraz dostali podwyżki. Pokazuje się cud, ale gorzki, bo drożyzna wzrasta coraz bardziej. Przywraca się zredukowane urzęda i podwyższa się podatki w tak ciężkim czasie, aby już zdusić tego drobnego rzemieślnika i chłopca, który ledwie żyje.

Rzemieślnik znajduje się w bardzo przykrym położeniu, gdy wieś nie kupuje, bo nie ma za co. Z powodu zastoju w rzemiośle, dużej ilości bezrobotnych, czeladnik robi konkurencyjnie, aby tylko robotę dostać. Przecłodzić musi 3- do 4-letnią praktykę w terminie, szkole przemysłową i egzamin i dopiero potem jest mniej wynagradzany za swoją pracę, jak zwykły robotnik łoputowy. Majstrowie też źle się mają, bo obdarzają ich różnemi podatkami w wysokim stopniu i sprzedawać muszą jak najtaniej, aby choć gorzko żyć.

Miasteczko Bobowa słynie z żydów, cudownego ratina i z dziedzica Długoszewskiego, założyciela i prezesa „Chłopskiego Stronnictwa“. Jest prezes, jest sztab, tylko żołnierzy niema, bo chłopci w powiecie grybowskiem twardo stoją przy „Piaście“ i Witosie. **Uczeń**
Michał Rojek.

BYSZYCE, powiat Wieheczka. Przed paru miesiącami odbył się w naszej gminie liczny wiec chłopów z okolicznych wiosek.

Przewodniczył naczelnik gminy, sekretarzował p. Cygan. Sprawy gospodarcze przedstawił Breżyna, wykazując na licznych przykładach zatrważający upadek rolnictwa i ludności wiejskiej, podnosząc, że żaden dział pracy ludowej nie jest tak skrzepowany krzywdzącymi ustawami i różnemi ograniczeniami, jak rolnictwo. Mnóstwo niefachowych i niepowołanych opiekunów zaciążyło nad rolnictwem jak zmora. Wiele się mówi i pisze, nawet ze strony rządu o potrzebie opieki nad rolnictwem, opieką tej jednak w praktyce nie widać. Wystarczy starać się o pożyczkę w Banku Rolnym, a wypadałoby sprzedać część gruntu na jazdy, podania i załatwianie różnorodnych formalności. Gdyby się rolnictwu dało to, co kosztują zjazdy, komisje, ankiety, bankiety i liczne niemądre propagandy, to kapitał ten podniósłby stan rolniczy, stwarzając silne źródła dochodów tak dla społeczeństwa, jakoteż i dla państwa.

O organizacji mówił Ciastoń, wykazując, że chłopci muszą sami pracować nad sobą, nad własną organizacją, bo inaczej rozbijani przez różnych apostołów, zawsze wysługiwać się będą księżom, magnatom, jak obecnie.

W ożywionej dyskusji zabierali głos: Romaniec, Baran, Oleś, Cygan, Róg, Krawczyk, Hajduch, malując w dosadnych barwach raj obiecany przez „Przyjaciela Ludu“ za rządów marsz. Piłsudskiego. **G.**

**TUTKI
I BIBUŁKI „ALTESSE“ i „MOKKA“**

z watą chemicznie preparowaną, są wyrabiane z najdelikatniejszych włókien roślinnych i według najnowszych zasad higieny. „ALTESSE-WISLA“ spółka akcyjna.

Rozmaitości.

Pożar warsztatów kolejowych w Warszawie.

W dniu 14 maja b. r. o godz. 4.30 nad ranem, ukazały się gęste kłęby dymu w okolicy Kamionki, gdzie mieszczą się warsztaty kolejowe na dworcu Warszawa-Wschodnia. Pełniący służbę na czatowniach strażacy, praskiego i ratuszowego oddziału, niezwłocznie zaalarmowali oddziały Straży pożarnej.

W chwili przyjazdu Straży, płomienie objęły już dach nad malarnią i lakiernią, mieszczące się w olbrzymim, murowanym budynku o trzech dużych wejściach, długości na 12 okien. Pełniący służbę dozorczy kolejowi przyczynili się wielce do opóźnienia akcji ratunkowej, gdyż nie posiadali odpowiednich kluczy do bramy wjazdowej na teren warsztatów.

Ogień, znalazłszy bardzo podatny, łatwo palny materiał w postaci nagromadzonych smarów, olejów, farb, oraz beczek z benzyną, szerzył się z nadzwyczajną szybkością. W czasie pożaru nastąpiło 7 silnych detonacji. Były to wybuchy beczek z benzyną. Po kilku pierwszych detonacjach, morze ognia przeniosło się na warsztaty, przegrodzona ścianą murowaną, mieszczące ślusarnię. Straż ogniowa miała bardzo utrudnioną akcję ratunkową z powodu zbyt oddalonych hydrantów na ulicach Terespolskiej i Skaryszewskiej, na tej ostatniej, oddalonej o około półtora kilometra od warsztatów. — Jedyne na terenie warsztatów olbrzymie studnia, posiadała niewystarczający zapas wody. Po pewnym czasie musiano uruchomić parowozy, celem dowożenia wody.

Po godzinnej blisko akcji, gdy już zawalił się dach nad warsztatami, pożar stopniowo zaczął się zmniejszać, ale Straż ogniowa pracowała do godziny 8-mej rano, zaś praski oddział był zajęty dogaszaniem zgliszczy do południa.

Oprócz całkowitego urządzenia warsztatów malarskich, lakierni i ślusarni, w których mieściły się maszyny, szlifiernie, wiertarki, obrabiarki i t. d., nadto olbrzymie zapasy farb, olejów, benzyny, lakierów, w lakierni spaliło się 6 wozów pulmanowskich i 1 zwykły, w ślusarni również 6 wagonów pulmanowskich i 7 zwykłych, nadto obok na torze dwa wagony pulmanowskie i 3 zwykłe.

Wśród spalonych wagonów znajduje się wagon Nr 11, zakupiony przed wojną przez rosyjskie ministerstwo komunikacji za 40 tysięcy rubli w złocie, wykonany z brązu, wybity wewnątrz skórą. Wóz ten używany był w czasie wojny światowej przez wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza na główną kwatery, a w roku 1920 korzystał z niego ówczesny naczelnik państwa, marszałek Piłsudski.

Straty skutkiem pożaru wynoszą 4 miliony złotych. Spłonął również wagon salonowy Prezydenta Mościckiego.

Przyczyna pożaru nieznaną

Przec z Polakami z Kresów Wschodnich!

Posłowie ukraińscy i białoruscy, w znowie z bolszewicką Rosją, agitują za wyrzuceniem Polaków z kresów za San i Bug.

Pomaga im w tej robocie Bryl, Pawłowski i towarzysze. A cóż na to rząd?

Władze szkolne usiłują zamienić szkoły polskie na utrakwistyczne. Ostatnio w Cumanii ma się zwinąć szkołę polską, a w to miejsce wprowadzić ukraińską.

Na wieść o tem, Polacy przestali na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej protest, podpisany przez 242 obywateli.

Protest ten brzmi:

„Mamy obecnie w Cumanii (woj. łuckie, majątek ks. Janusza Radziwiłła), który oprócz wioski, jest dużą osadą fabryczną, dwie szkoły powszechne, a mianowicie: jedna polska, a druga ruska (ukraińska). Przed paru laty chcieli nam zamknąć polską, pozostawiając tylko ruską. Obroniłszy się od tego, składając do inspektora szkolnego deklaracje, które wykazały znaczną ilość mieszkańców Polaków, a więc i dużą ilość dzieci polskich.

Z pozostawienia nam szkoły polskiej, byliśmy ogromnie zadowoleni i wdzięczni władzom szkolnym za uwzględnienie naszych słusznych żądań. Niestety, radość nasza była dość krótka, bo teraz, kiedy liczba Polaków w Cumanii zwiększyła się i stosunek dzieci uczących się jest taki, że szkoła polska ma uczniów 86, ruska 82, w końcu marca b. r. kierownictwo polskiej szkoły w Cumanii otrzymało od p. inspektora szkolnego w Łucku zawiadomienie, że od 1 września b. z., względnie od początku roku szkolnego 1927-28, ma być u nas skasowana szkoła polska, a natomiast ma być szkoła utrakwistyczna.

Wobec tego że nas tu Polaków jest gromada stosunkowo wielka, mamy nadzieję, że rząd polski raczy wejrzeć w dziejącą się nam krzywdę i nie zechce pozbawić naszych polskich dzieci możliwości kształcenia się.

Setki lat męczyliśmy się pod moskiewskim batem. Tam zmuszali nas uczyć się po rosyjsku i karali nas za polską mowę, musieliśmy się z tem godzić, bo rozumieliśmy, że jesteśmy pod wrogiem nam panowaniem i takimże rządem, ale czy dziś, w odrodzonej Ojczyźnie mamy dzieci nasze posyłać do ruskiej szkoły i znowu je uczyć po rusku?

Nie będziemy przypominać, ile prześladowań znosiliśmy, bo dzieje te są aż nadto dobrze znane. Jako jeden z faktów przytoczymy, że wielu z nas pod rosyjskim panowaniem do lat 25—30 było bez chrztu i bez ślubów! Cierpieliśmy i wytrwaliśmy, a dziś mielibyśmy w wolnej Ojczyźnie dzieci moskalić! Nie — nigdy na to nie przestaniemy.

Zlitujcie się nad nami! Konstytucja daje swobody wszystkim narodowościom obcym w Polsce, a my Polacy u siebie w kraju, czyż mamy być upośledzeni?”

Obrzmie strąły z powodu mrozów na Podkarpaciu.

Kilkustopniowy mróz, jaki nawiedził całe Podkarpacie, wyrządził ogromne szkody nie tylko w sadach i ogrodach, ale zniszczył 50% żyta oraz wszystkie wczesne ziemniaki, na które liczyła ludność, cierpiąca obecnie wielki niedostatek.

W dniu 11 maja przez cały dzień panowało ogromne zimno i śnieżycę, noc zaś przyniosła pogodę, ale rano był mróz, dochodzący miejscami do 5 stopni C. Sady, które były obecnie w pełni kwiecienia, mróz zwarzył zupełnie, nie oszczędzając również i liści. O owocowaniu drzew niema więc mowy. Takiemu samemu zniszczeniu uległy jarzyny i okopowe, które trzeba będzie nanowu sadzić — co tembardziej zwiększa katastrofę, że ludność odczuwała dotkliwy brak ziemniaków.

Żyta w miejscowościach niżej położonych, które się wykłosały, mróz zniszczył zupełnie.

W roku zeszłym powodzie zniszczyły całkowicie prawie plony, tak, że nie tylko na wyżywienie, ale na zasiew ludność nasienia nie miała, obecny zaś mróz dokończył wszystkiego. Dziwnem wydaje się stanowisko ministra kolei, który na prośby gmin o niższą frachtową na ziemniaki, sprowadzane dla ludności, dotkniętej zeszłoroczną klęską, odpowiada odmownie.

Cóż na to pamowie Bryl, Dąbski, Pluta, Stapiński? Tak w praktyce wygląda szeroko reklamowana opieka rządu nad rolnictwem.

Kiedy to nastąpi?

W Warszawie bawiła delegacja z Łodzi, która przybyła do Belwederu, celem zaproszenia marsz. Piłsudskiego na niedzielną uroczystość wojskową w Łodzi. P. marszałek Piłsudski oświadczył delegacji, że mimo iż 29 p. strzelców Kamińskich, jest specjalnie sercu jego drogi, to jednak przyjechać nie może. Tym razem marsz. Piłsudski wyjaśnił powód swej odmowy.

„O Łodzi zachowałem piękne wspomnienia z czasów moich walk i pracy — chciałbym dla niej wiele uczynić — do czasu jednak, gdy rząd mój nie będzie w stanie zaspokoić najelementarniejszych potrzeb robotniczej Łodzi, do was nie przyjadę“.

Wynik wyborów do Rady miejskiej w Warszawie.

Rząd rozwiązał Radę miejską w Warszawie i rozpisal nowe wybory, które odbyły się 22 maja b. r. Wynik wyborów jest następujący:

Ogółem głosowało 66% uprawnionych do głosowania. Ważnych głosów oddano tylko 52%, gdyż unieważnionych zostało aż 66.578, głównie komunistycznych. Rozdział mandatów przedstawia się następująco:

Lista Nr 2 (P. P. S.) 28 mandatów (dotąd 23).

Lista Nr 12 (endecja) 47 mandatów, dotąd (61).

Lista Nr 25 (Naprawy Rzeczypospolitej) 16 mandatów.

Listy żydowskie 27 mandatów.

Wynik wyborów jest przegraną partyj rządowych a groźnym memento dla państwa, ile że ilość głosów, oddanych na unieważnioną listę bolszewicką, świadczy o ogromnym wzroście wpływów bolszewickich w stolicy.

Czy tylko w stolicy?

KRONIKA

MAJ ma dni 31. — Czerwiec ma dni 30.

Dni	Czas poranny	Ciepota	
		godz.	min.
29 M.	6 po W. Teodozji	4	6
30 P.	Feliksa	4	6
31 W.	Anieli, Petroneli	4	5
1 S.	Jakoba, Fortunata w.	4	5
2 C.	Erazma m.	4	4
3 P.	Klotyldy	4	3
4 S.	Franoiszka	4	3
5 N.	Zielone Święta	4	2

Targowica miejska.

Płacono dnia 24 maja b. r. za 1 kg żywej wagi.

Bahaje	1:18—1:72
Woły	1:20—1:75
Arwoy	0:97—1:10
Jatownik	1:3—1:78
Ciołeta	1:25—1:35
Nierogaczna	2:26—2:70
Nierogaczna bitej wagi	2:50—3:10

Drob.

Kura	5—8
Kaczka bita	—
Kaczka żywa	5—8
Gęś bita	—
Gęś żywa	6—9
indyk sztuka	20—25
Indycki sztuka	14—16

Nabiał.

Mleko zbierane 1 litr	0:30—0:35
Mleko niezbiierane 1 litr	0:40—0:45
Śmietana słodka 1 litr	0:5—0:60
Śmietana kwaśna 1 litr	1:30—2:00
Masło 1 kg	4:30—5:20
Ser 1 kg	1:50—1:60
Jaja sztuka	0:13—0:14

Zboże.

Płacono dnia 24 maja b. r. za 100 kg:

Pszenvca	57:00—58:00
Żyto	54:00—56:00
Jęczmień	45:00—46:00
Owies	46:00—48:00
Maka pszenna 45%	94:00—95:00
Kukurudza	35:00—36:00
Siano	8:50—11:00
Koniczyna	16:00—18:00
Słoma	4:00—5:50

Ceny obcych walut

dnia 24 maja 1927 r.

Banki płać za 1 dolara	8 zł 94 groszy
" " " 1 funt szterling.	43 " 43 "
" " " 1 franka francusk.	— " 35 "
" " " 1 " szwajc.	1 " 72 "
" " " 1 koronę czeską	— " 26 "
" " " 1 lira włoskiego	— " 49 "
" " " 1 markę niemiecką	2 " 10 "
" " " 1 szyling anstr.	1 " 25 "

Z sali sądowej.

Dnia 19 maja b. r. odbyła się przed sądem przyległych w Krakowie rozprawa przeciw odpowiedzialnemu redaktorowi „Piasta“, p. Eugenjuszowi Bieleniowskiemu, oskarżonemu przez podporę i przyjaciela obu Stańskiego na powiat olkuski, St. Grzybowskiemu, z powodu zamieszczenia w „Piastcie“ korespondencji, powstającej z innych pism, iż p. Grzybowski zabrał bez zapłaty cudze futro.

Obrońca oskarżonego, adwokat dr Bardel, oświadczył przed rozprawą, iż wedle aktów sądowych, p. Grzybowski futra nie ukradł, tylko kupił futro skradzione p. inż. Kryńskiemu od nieznanego mu człowieka i że futro to p. Kryński mu odebrał. — To oświadczenie potwierdził przez p. Bielenina, tak ucieszyło p. Grzybowskiego, że odstąpił od skargi, a trybunał przysięgłych wydał wyrok uwalniający p. Bielenina od wszelkiej winy i kary. Powinnować p. Grzybowskiemu takiej satysfakcji.

OLBRZYMI HURAGAN W WILENSZCZYŹNIE.

W dniu 17 maja po południu w gminie Dziewieniszki, w powiecie oszmiańskim, szalał niezwykle silny huragan, który uniczylił 17 gospodarstw, domów mieszkalnych, chlewy i stodoły. Sześć osób odniosło lekkie obrażenia cielesne. Kilka sztuk bydła i dwa kłomie zabite. Ponadto huragan uszkodził zasiały, sady i poszczególne gospodarstwa. Straty materialne poważne.

PODWYŻKA DODATKU MIESZKANIOWEGO DLA URZĘDNIKÓW OD 1-GO LIPCA. Prezydjum Rady ministrów wyraziło zgodę i przesłało odnośne upoważnienie dla ministra skarbu w sprawie podniesienia dodatku mieszkaniowego dla urzędników. Podwyższony dodatek mieszkaniowy obowiązywać będzie od dnia 1 lipca b. r. Na razie wysokość dodatku mieszkaniowego nie została określona, nastąpi to dopiero po porozumieniu się p. ministra skarbu z odnośnymi czynnikami.

6.000 ZŁOTYCH ZA WYKRYCIE FALSZERZY.

W Warszawie grasowała przez dłuższy czas banda falszerzy banknotów. Za wykrycie tej bandy nazaczyły władze nagrodę w kwocie 6.000 złotych. Nagrodę tę otrzymał Z. Schwarz, były naczelnik policji politycznej. Okazało się, że Schwarz był członkiem i hersztem tej bandy. Ładne stosunki.

POTWORNE SIOSTRY. We wsi Skawa pod Rabką, dwie siostry, Wiktorja i Katarzyna Szczepaniak, popełniły straszliwą i uderzającą swem okrucieństwem zbrodnię. Zagniewane na swego młodszego brata, Mateusza, napadły nań z nienacką w mieszkaniu, oblewając mu głowę ukropem. Nieszczęśliwy brat, porażony i oslepiłony, począł się więc z bólu po podłodze. Siostrom nie wystarczyło jeszcze, chwyciły kije i bily brata po głowie, póki nie stracił przytomności. Dopiero niehumanne jęk i napaźniętego, sprowadziły na pomoc sąsiadów, którzy przemocą zdołali wyrwać z rąk rozjuszonych sióstr na pół żywą ofiarę. Przybyli funkcjonariusze policji aresztowali okrutne siostry. Ofiarę ich w stanie bardzo ciężkim odwieziono do szpitala.

ZAŻĄDAŁA SPADKU PO ZAMORDOWANYM PRZEZ NIĄ MĘŻU. Niezwykłą sprawę rozpatrywał sąd apelacyjny warszawski. Oto morderczyni własnego męża wystąpiła do sądu, domagając się części spadku po swojej ofierze. Morderczyni nazywa się Stanisława Sałudzina. — Aby się pozbyć męża, zamordowała go przed kilku laty i karę wymierzoną przez sądy już odbyła. Po wyjściu z więzienia postanowiła jednak dochodzić swoich praw spadkowych i obecnie, jak wyżej powiedzieliśmy, zażądała przyznania jej pewnej działki gruntowej, której wartość oblicza na 2.666 złotych. — Sąd okręgowy powództwo to oddalił, wobec czego Sałudzina odwołała się do drugiej instancji.

PUSTELNICA NA SZCZYTACH GUBAŁÓWKI.

Onegdaj młodzi górale spostrzegli w gęstym zagajniku na szczycie Gubałówki wybudowaną z gałęzi szopę, w rodzaju szałas. Chłopcy w obawie, że w szałasie mieszkają jacyś bandyci, nie zaglądali do wnętrza tajemniczego schroniska, zawiadamiając o swoich spostrzeżeniach tutejszą policję.

Wysłani na miejsce funkcjonariusze policjini, znaleźli w szałasie nieruchomo leżącą na ziemi, około 30-letnią kobietę. Miała ona ręce obwiązane różanicem, zaś obok niej na ziemi leżała książka do modlitwy.

Kobieta ta sprawiała wrażenie obłąkanej na tle religijnem, nie chcąc o sobie udzielić żadnych bliższych informacyj. Przewieziono ją, jako chorą umysłowo, do miejscowego szpitala.

Wedle przeprowadzonych dotychczasowych dochodzeń, zdołano ustalić, że kobieta owa przebywała już w szpitalu dla umysłowo chorych Jana Bożego w Warszawie i prawdopodobnie pochodzi z Warszawy. Pod wpływem obłądki religijnej miała ona — jak się zdaje — zamiar odgrywać rolę średniowiecznej pustelnicy.

KRWAWY WYSTĘP NIEDŹWIEDZIA. Na poloninach między Żabiem a Jabłonką, zdarzył się onegdaj szadki wypadek napadu niedźwiedzia na całą trzodę krów, które Hucwi pędzili na lato na wypas. Na jedną z takich karawan wypadł niamowicie niespodziewanie z lasu niedźwiedź, i dopadłszy pierwszej z brzozy krówy, rozdarł ją w kawałki i pożarł niemal w całości o parę kroków od ludzkiej zagrody.

STRASZNA ŚMIERĆ CZŁOWIEKA I KONIA.

Szosa gdańska pod Chojnicami wracał onegdaj z siewnikami gospodarz Szwajcer, powożąc parą koni. — W pewnej chwili spłoszyły się konie, przewracając maszynę, pod którą dostał się Szwajcer, ulegając formalnie zmiążdżeniu. Z pod maszyny wydobyto straszliwie zmasakrowane zwłoki. Poza to żelazny dyszel przebił jednego konia na wylot.

DORAŻNE KARY NA KOLEJACH NA NIECHLUJNYCH PASAŻERÓW. Ministerstwo spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministerstwem komunikacji, przystępuje do wprowadzenia na kolejach t. zw. mandatów karnych, na mocy których konduktorowie i kontrolorzy mieliby prawo ściągać na miejscu od pasażerów, zamierzających woz, kary pieniężne. — Pasażerowie, którzyby nie chcieli uiścić kary na miejscu, będą narażeni na protokoły i wyższe kary. Mandaty będą obejmowały kary za płucie w wagonach, rzucanie śmieci, wchodzenie na siedzenia i t. d.

DWIE WSI W PŁOMIENIACH. Do wojewódzkiej komendy policji we Lwowie doniesiono o olbrzymim pożarze, jaki nawiedził gminę Słuboszony w powiecie liskim. Pożar wzniecony został przez dzieci, pozostawione bez opieki, wskutek wiatru i bliskiego sąsiedztwa domostw, ogarnął w ciągu godziny prawie całą wieś. Z powodu braku przyrządów pożarniczych, akcja ratunkowa ograniczyła się do ratowania dzieci, bydła i odzieży. Spłonęło doszczętnie 26 gospodarstw, 32 rodziny pozostały bez dachu. Między spalonymi budynkami znajduje się szkoła. Pogorzelców rozmieszczono do stodołach i komorach, ocalałych od pożaru gospodarstw.

Drugi pożar wybuchł we wsi Krzesim, gm. Kutno. Z powodu wadliwej konstrukcji komina w jednym z domów wynikł pożar, który przy szalejącej wichurze ogarnął wkrótce całą wieś. Cała wieś, około 14 gospodarstw wraz ze stodołami i stajniami spłonęła. Ocalał tylko folwark, dwa domy i trzy stodoły. W pierwszym domu, w którym wybuchł pożar spaliło się 4-miesięczne dziecko, nadto kilku mieszkańców odniosło poparzenia przy akcji ratunkowej. Spłonął cały dobytek oraz część inwentarza żywego. Na miejsce przybyła straż pożarna z Kutna, która z powodu wichru miała pracę bardzo utrudnioną.

WPADŁA DO GŁĘBOKIEJ STUDNI. Harpyna Polas Torazyn, pow. Łuck, biorąc wodę ze studni, wpadła tak nieszczęśliwie, że zanim przybiegła pomoc — utonąła.

TRUP DZIECKA W SZAFIE. Niejaka Bajerska z Chełmży (Pomorze), której mąż wyjechał do Francji, w czasie jego nieobecności powiła dziecko, z którym skrytowanie się ukrywała. Dziecko zmarło wkrótce z braku pokarmu; matka zaś schowała trupa do szafy, policja go dopiero w marcu b. r. w szafie odnalazła. Lekarz stwierdził, że dziecko po urodzeniu żyło około 7 dni i zmarło z wycieńczenia.

PIĘĆ LAT WIĘZIENIA ZA ZABÓJSTWO PRZEŁOŻONEGO. W grudniu ub. roku głośna była w Łodzi sprawa zabójstwa, dokonanego na osobie starszego przodownika policji, Józefa Krawczyka, instruktora szkoły policyjnej. Okoliczności zabójstwa przedstawiają się następująco: Posterunkowy Kosiński prosił Krawczyka o udzielenie mu urlopu świątecznego i o skierowanie podania o urlop do komendanta szkoły policyjnej, gdyż Kosiński miał zamiar ożenić się w czasie świąt. Krawczyk prośbie tej odmówił, przyczem w obraźliwy sposób wyraził się o narzeczonej Kosińskiego. Ten zbladł, jednak dalej spokojnym głosem ponowił swą prośbę, a ponieważ Krawczyk nadal mu odmawiał, Kosiński strzeił do niego, zabijając go na miejscu. Dziś Kosiński stanął przed sądem okręgowym, który skazał go na 5 lat więzienia z zaliczeniem aresztu prewencyjnego.

POŻAR W KOŚCIELE. W kościele św. Wacława w czeskim Cieszynie wybuchł pożar, który wywołał wzburzenie wśród ludności całego miasta. Pożar został wzniecony przez dwóch młodocianych świętokradców, w wieku około 20 lat. Rozlałi oni olej z wiecznej lampki na dwóch ołtarzach i podpalił je. Oba ołtarze spłonęły doszczętnie. Zbrodniarze uciekli, pozostawiając w kościele kartkę treści następującej: „Niech żyje wolność”.

Ządaj tylko Ządaj "LUKSOL" PASTY DO OBUWIA

OLBRZYMI POŻAR. W majątności Wieniec w Pożnańskim, stanowiącej własność p. Mikulskiego, z niewykrytej na razie przyczyny, wybuchł olbrzymi pożar, który zniszczył niemal wszystkie budynki gospodarskie. Spłonęły dwie stodoły, obory, stajnia, oraz cały niemal inwentarz. Ogółem spaliło się 28 koni, 12 zrebniat, dwadzieścia kilka sztuk bydła, 10 cieląt, oraz 100 sztuk owiec. — Zachodzi prawdopodobieństwo wzięcia.

CHIŃSCY BANDYCI WYMORDOWALI CAŁE MIASTO. W prowincji Szantung rozwijał się bandytyzm, który doprowadził do zupełnego zniszczenia miasteczka Hongshan. Z ogólnej liczby 3.000 mieszkańców, ocalało tylko 30 osób. Bandyci opanowali miasto po 5 dniach oblężenia, znęcałi się nad ludnością w okrutny sposób. Chińczyków wieszano za nogi na drzewach, skazując ich na powolną śmierć. Mordowano dzieci w oczach rodziców lub rzucano je żywcem w płomień palących się domów. Dowódca bandy, Liu Hei Chi, mścił się w ten sposób za straty, poniesione z powodu dzielnego oporu, jaki stawiali mieszkańcy miasta. Miasto zostało spalone po wymordowaniu ludności i zrabowaniu domów.

KAT, KTÓRY PRZY EGZEKUCJI PŁACZE. Donosiliśmy już w swoim czasie o zbrodni, dokonanej przez młodego chłopca, Jamesa Strattona, który spowodowany zazdrością, zabił w czasie jazdy tramwajem sztabą żelazną swoją narzeczoną, stenotypistkę Daisy Mayes. Natychmiast po zbrodni, dokonanej w czasie utarczki słownej, zgłosił się on do policji a następnie, po rozprawie przed sądem przysięgłych, trwającej zaledwie 7 minut, został skazany na śmierć przez powieszenie.

— Stratton był wprawdzie mordercą, ale uczelnym człowiekiem — powiedział o nim jego dozorca więzienny. Zdolał on w czasie krótkiego pobytu w więzieniu podbić sobie serca wszystkich dozorców.

I, jak pisze jedna z gazet angielskich, kat płakał gorzkimi łzami, gdy wiązał temu młodemu skazańcowi ręce. Skazaniec jednak poelesał obecnych uwagą, że wkrótce już będzie tam, gdzie niema trask i cierpień. Wśród głośnych łkań obecnych przy straceniu osób zalażył on sam sobie na szyję postronek.

WYSPI DO SPRZEDANIA. Francuskie ministerstwo marynarki postanowiło sprzedać kilkanaście wysp. Nie należy jednak sądzić, że rząd francuski wyzbywa się części swego zamorskiego imperjum; albowiem 6 wysepek leży, na morzu Śródziemnym, reszta zaś u brzegów Francji, w Bretanii, koło Dunkierki i Hawru. Największą z nich można kupić za 6 milionów franków, najmniejsza kosztuje 1700 fr i jest takiej powierzchni, że pomieści zaledwie mały domek. Należy dodać, że wszystkie wyspy są bezludne. Jak dotąd, żadne kolonijalne imperjum, żaden nawet człowiek prywatny nie zekosił się z ofertą kupna.

NAJSTARSZY TUREK. Przed sądem tureckim w Konstantynopolu stanął niedawno świadek, który jest bodaj najstarszym człowiekiem w świecie, a w każdym razie najstarszym świadkiem, jaki kiedykolwiek występował w procesie. Jest to Ali Zaro Aga, urodzony w roku 1780, a więc liczący obecnie 147 lat! Starzec ten jest chodzącą historią Turcji XIX stulecia. Najdawniejszym jego wspomnieniem jest wybuch wojny turecko-austrjacko-rosyjskiej w roku 1788, zakończonej pokojem w Sistowie za panowania sułtana Selima III. Równie dobrze pamięta Ali Zaro epokę wojen napoleońskich, rządu Mustafy IV., Mahmuda II, Abd ul Meżdżida, Abd ul Azisa, Murada V. i Abd ul Hamida. Im bliżej naszych czasów, tem mniej szczegółów pozostało w pamięci sędziwego Turka, ale wprost zadziwiająca, gdyż z zupełną stanowczością ustalił na wspomnianej rozprawie sądowej okoliczności z przed 135 laty.

Ali Zaro Aga piastuje w Konstatynopolu honorową godność odźwiernego ratusza.

DRAMAT NA TORZE KOLEJOJNYM. Wczoraj wieczorem, gdy pociąg pospieszny z Krakowa dojeżdżał do Warszawy, dwóch bandytów weszło do przedziału I. klasy i pod grozą rewolwerów żądali wydania kosztowności od pasażerów. Jadący oniemieli ze strachu i spełnili żądania bandytów. W ostatniej jednak chwili dwaj agenci policji, którzy już przedtem śledzili bandytów, rozpoczęli pościg. Bandyci, nie zdając sobie sprawy z niesłychanej szybkości pociągu, wyskoczyli z wagonu. Agenci, nie dając za wygrane, wyskoczyli również. Obaj bandyci zginęli na miejscu, agenci zaś cudem ocalili. Śledztwo sądowe wykryło, że agenci, wyskakując z pociągu, mieli na nogach obuwię zaopatrzone w gumowe podeszwy i zelówkę „Benson“, elastyczne i odporne na wszelkie wstrząsy.

**Gdy bieliznę czystą mieć chcesz
Tylko mydło „ORZEŁ“ bierz.
Robi ją cudnie białą,
W trwałości doskonałą.**

ODPOWIEDZI REDAKCJI

ODPOWIEDZ NA LIST Z KRYNICY.

Z powodu braku miejsca w „Piaście“, nie możemy, niestety, drukować korespondencyj z poszczególnych miejscowości, inaczej, niż w skrótach, z podaniem uczestników i zapadłych uchwał. Tak też musi się stać z korespondencją ze Sowlin.

Co do zwołania zgromadzenia wójtów i sekretarzy gminnych, to „Piaść“ może podać wiadomość o dniu zebrania i porządku dziennym, natomiast zaproszenia muszą być wystawiane i doręczone każdemu imiennie, gdyż inaczej zebranie mogłoby być zakazane. Zaproszenie można wysłać w otwartej kopercie z nalepioną marką za 5 groszy, albo też rozdać na miejscu, przed samym zgromadzeniem. Pierwszy sposób jest najlepszy.

Mieczysław Wrona: Dolarówki można nabyć w bankach, ewentualnie w Banku Polskim w Krakowie. Ostatni kurs ich był 58 złotych. Muszą się odesyłać wielkim portem, gdyż

przez parę dni nie można ich było nabyć w żadnym banku. — **Juszczak:** Zwrócić się listownie do Państwowego urzędu emigracyjnego, Warszawa, Aleje Jerozolimskie 33. — **L. Leja:** Koszta podróży do Lwowa, w celu naprawy protezy, ma pan przyszanane. — **Anna Kupcowa;** Podania Izba skarbowa nie uwzględniła. Należało w swoim czasie wnieść rekurs. — **Maciej Kajdas:** Zajmiemy się. — **Jan Brodz:** Sprawą Katarzyny Polek zajmiemy się. — **A. Gawrońska:** Takiej niżki Dyrekcja kolei pani nie wyda. — **Inwalida Józef Piwowski;** Chudkowie: Jednocześnie na podstawie przedłożonej deklaracji Izba Skarbowa zarządziła dalsze przekazywanie renty od 1. stycznia 1928. r. — **Ludwik Szymankiewicz:** Dodatek na dziecko nie może być wypłacany, jedynie inwalida Stanisław może wnieść prośbę przez Konsulat polski w Argentynie do Min. Skarbu w Warszawie o dalszą wypłatę renty. — **Eufryna Róża Burczyk-Kowa,** wdowa po Kazimierzu: Izba Skarbowa zarządziła dochodzenia w celu stwierdzenia związku przyczynowego śmierci męża. — **Inwalida Andrzej Schreiber:** Liczba aktów 1870/25. Pod powyższym numerem i nazwiskiem nie figuruje w ewidencji Izby Skarbowej. — **Agata Kurzyńska:** Wezwano do przedłożenia deklaracji i wyciągu familijnego. — **Marja Porębowa,** sec. voto Zwyczyńska: Odmówiono zasiłku, ponieważ posiada Pani dwumorgowe gospodarstwo i jest tylko częściowo niezdolna do pracy. — **Tekla Durlęta,** wdowa po Macieju: Zaopatrzenie przyznano, dekretem Izby Skarbowej z dnia 29 grudnia 1926 r. L. 57502/RP. — **Jadwiga Graca,** wdowa. Odmówiono zasiłku, gdyż Pani ma jeszcze inne dzieci, a zmarły nie byłby został jedynym żywicielem. Rekurs zostanie przedłożony do Ministerstwa Skarbu do rozstrzygnięcia. — **Marja Mazgaj,** pow. Brzesko: Zaopatrzenie przyznano tuż dekretem z dnia 7 lutego b. r. L. 38230/RP. — **Franciszka Mazgaj,** za syna Józefa: Zaopatrzenie przyznano dekretem Izby Skarbowej 22 grudnia 1926 r. L. 52455/RP. Katarzyna Mazgaj — tego imienia i nazwiska podania niema w ewidencji Izby Skarbowej. — **Marja Butora,** wdowa po s. p. Wojciechu, **Anna Zych** wdowa, **Magdalena Kapala,** za syna Jana: Zarządzone przez Izbę Skarbową odpowiednio dochodzenia w celu stwierdzenia stosunków majątkowych i familijnych albo związku przyczynowego śmierci ze służbą wojskową. — **Zofja Babluch,** sec. voto Ciara: Jednorazowej odprawy nie przekazano, ponieważ wynosi zaledwie około 200,000 mk czyli kwota na dzisiejszą monetę tak mała, że waloryzacji nie podlega. — **Wiktoria Wrzos,** wdowa: Renta została obniżona na skutek nastawy sanacyjnej. — **Katarzyna Bojdo,** wdowa: Odmówiono zaopatrzenia, ponieważ posiada 2-morgowe gospodarstwo. Rezolucja Izby Skarbowej jest prawomocną, ponieważ interesowana nie wniosła w odpowiednim czasie rekursu. — **Marja Kisil:** Zasiłku odmówiono, bo brak związku przyczynowego. — **Stanisław i Zofja Roman:** Za syna Jana zasiłku odmówiono, ponieważ posiadają dwumorgowe gospodarstwo. — **Marja Oksińska:** Za syna Jędrzeja zasiłku odmówiono, ponieważ jest tylko częściowo niezdolna do pracy, a posiada inne dorosłe dzieci. — **Katarzyna Wajdzik,** za syna Jana: Dochodzenia zarządzone w celu nyskania metryki śmierci syna. — **Marja Swiech:** Odmówiono zaopatrzenia ponieważ brak metryki syna i zaświadczeń, że zmarły był jedynym żywicielem i, że wdowa nie posiada majątku. — **Katarzyna Kraj,** wdowa po Marcinie: Akta w sprawie przyznania zasiłku odeszły w dniu 6 kwietnia b. r. do Min. Skarbu w Warszawie na skutek wniesionego rekursu. — **Antonina Wzorkowa:** Zaopatrzenia nie przyznano dla syna Kazimierza, ponieważ jest tylko częściowo niezdolny do prac. — **Magdalena Kostrzewa,** wdowa: Podania w Izbie Skarbowej niema. — **Michał Pajak,** inwalida: Zaopatrzenie przyznano L. aktów 48441/R1 według kat. II gr. rodz. I. — **Michał Gawalko,** opiekun siostrzy Eugenjusza Telenko po Janie Parchoz: Zaopatrzenie przyznano. — **Bielnińska Franciszka,** wdowa: Zaopatrzenie przyznano dekretem Izby Skarbowej L. 63911/RP. — **Jan Potoczny,** w Rozbożu Długim: List okazaliśmy postowi Grunszce drukować; zbyteczne, nasi postowie pracują dla dobra ludu, a nie dla reklamy. — **Franciszek Mazurkiewicz:** Myśl dobra, ale rymy kulawe. Nie można mówić majątki są „nieobliczony, naród fizyczny, tobi, sobi“; nie wydrukujemy. — **Józefowi Kapuście,** słuchaczowi praw.: Artykuł „Kogo Bóg chce skarać, temu odbiera rozum“ — dobrze napisany, ale nie zawiera nowych myśli — prosimy o inne, krótkie. — **Wojciechowi Piątkowi,** wójtowi z Moszczenicy: Bardzo chętnie umiesilibyśmy nadesłany wiersz na pożegnanie Dra L. Kępińskiego z żywieckiego powiatu. Niestety, nawał materiału znaczenia ogólnego stanął na zawadzie. — **Karolowi Szypule:** Artykuł do braci włościań słusznie piętnuje Stapińskiego za jego

cygaństwa i szacherki, słusznie oburza się na „Chłopskie stronnictwo“, że będąc rządowym stronnictwem, nie głosowało za wydaniem posłów białoruskich, fakta te jednak są poważnie znane i potępione przez całe społeczeństwo, dlatego prosimy o artykuły na inny temat; obłopi czytają o Stapińskim, Brylu z obrzydzeniem, należy się im lepszy pokarm. Raehunek sumienia pójdzie skrócony. — **Władysławowi Korga w Kanadzie:** Korespondencje i wiadomości z Kanady otrzymaliśmy, ale brak kartek 7, 8, 9, jeśli zostały u Pana, proszę dodatkowo przysłać. — **Nr. 7981:** Na razie nie Panu pomóc nie możemy, niech Pan jeszcze czas jakiś wytrwa na dotychczasowym stanowisku. — **Stanisławowi Ziemińskiemu:** Sprawa Okarmy poruszona, po uzyskaniu odpowiedzi damy odpowiedź w „Piaście“. — **Michałowi Wodzińskiemu,** w Nawisiu Kołaczykiem: Przysłowie „Wśród serdecznych przyjaciół psy zająca zjadły“ istotnie trafnie Pan odnosi do „Chłopskiego Stronnictwa — wartość „Przyjaciela Ludu“, i jego redaktorów doskonale chłopom znana, Szkoda dla nich papieru w „Piaście“ — prosimy o korespondencje na inne interesujące i aktualne tematy. — **Władysławowi Samkowi** w Borku Starym: Istotnie rząd zamierza w drodze dekretu pozwolić żydom na otwarcie sklepów w niedziele i święta, pro-

testa nic nie pomogą. „Piast“ idzie dalej. — **J. Koperny:** Pański Nr losu 1753 nie został wycofany. Może Panu przy następnym losowaniu szczęście lepiej dopisze. Prenumerata zapłacona do 15. stycznia 1928. — **W. Folta,** L. 2549. Prenumerata zapłacona do końca b. roku. Otrzymałmy czekiem z 15-95, z tego przeznaczylismy na uzupełnienie prenumeraty 6 zł a resztę na żądane broszury, które natychmiast w „Roju“ zamówiliśmy. Że Pan jednak rozumiał ogłoszenie, wybierając razem 36 tomików, należało rozumieć trzynaste tomów powieści. Jeżeli Pan wybrał „Żyd Wieczny Tułacz“ 10 tomów, to należało jeszcze dobrać inne dzieła w trzech tomach, zawsze razem 18 tomów — które kosztowałyby w księgarni z 12-95. — **Stanisław Sianka:** 10 zł na broszury otrzymałmy. Zamówienie zostało przekazane. Dziwimy się jednak, że Wydawnictwo „Rój“ nie Panu nie odpisało. Zwróciliśmy się do niego w tej sprawie z urgensm. Uwagi co do 13 tomów takie same jak w poprzedniej. — **W. Luban:** Anastazówka, 11 milionów mk. p. z 20 listopada 1923 r. przewaloryzowane wynoszą na złote 36-60 zł. Zyto w połowie grudnia 1923 roku płacono za 100 kg bez opakowania loco stacja szaladowca 8,200,000—8,500,000 mkp. — **Franciszek Gudyka:** Dnia 20 kwietnia 1926 rządowy kurs dolara wynosił z 9-30.

Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Pieczenie kauczukowe

Ceny zniżone!
Dla Czytelników „Pia-
sta“ oraz Parafij, Stowa-
rzyszeń, Urzędów i firm
dostarcza
rytownik
J. Walenta

Kraków, ul. Sławkowska L. 3 (Hotel Saski).
701 1 7

ADWOKAT 544 80 0

Dr FRANCISZEK BARDEL

b. minister rolnictwa

prowadzi od 25 lat kancelarię adwokacką
w sprawach cywilnych i karnych
w Krakowie, Mały Rynek 1

TEPIGRZYB

najnowszy środek, usuwa radykalnie grzyb
w drzewie i murze. 725

Fr. Lenert — Kraków,
ul. Sławkowska 6.

skład farb, lakierów, chemikalji.

Przy zamówieniach z prowincji uprasza się o zażadek.

Władysław Dereń, urodzony w roku 1900,
z Łysakówka, powiat Mielec, unieważnia zaświadczenie wojskowe, wydane przez P. K. U. w Rzeszowie. 716 2 2

SOLALI

Najlepsze tutki (gilzy)
do papierosów

Polska fabryka farb i lakierów Edward Lutz

Ska z ogr. por., Kraków XXII, Kalwaryjska 66
poleca:
Laktery emaljowe
Laktery podłogowe
Farba ogniotrwała
dla budowl z drzewa i janye artykuły pierwszorzędnej jakości. 550 10 10

W Małopolsce wschodniej zaraz sprzedam ładne gospodarstwo (na kolonii), przy głównym gościńcu, 16 morgów pola, dum murywany, stajnia, stodoła, piwnica, studnia, 8 km od Zborowa, 5 km do Jeziernej, szkoła i ślacja w miejscu. Cena wedle umowy na miejscu. Dymitr Sprys, p. Zborów, Jarczowce-Kolonja. 730

Dr Adolf Fischman

adwokat
prowadzi kancelarię adwokacką
w Rzeszowie, 3 Maja 4
Telefon 269. 722 1 5 Telefon 269.

Koło kościoła dom z ogrodem za 4.000 złotych — tamże dwa morgi najlepszej ziemi okazjynie do sprzedania. Zgłoszenia: Wojciech Franik, Gdów.

CENNIK OGŁOSZEŃ
Strona dzieli się na trzy szpalty

Zwykłe ogłoszenie na stronie 3-szpaltowej i wiersz mm lub jego miejsce	80 gr	Cała strona 2-szpaltowa w tekście	300 zł
W tekście na stronie 2-szpaltowej 1 wiersz mm	75 gr	Cała strona tytułowa	350 zł
Drobne ogłoszenia za słowo 20 gr, najmniej	2 zł	Cała strona 3-szpaltowa po tekście	200 zł

Okład tabelaryczny, „nadesłane“ i na ostatniej stronie 50% drożej. Ogłoszenia tylko za gotówkę. Za terminowy druk administracja nie odpowiada. Ceny powyższe obowiązuja od dnia ogłoszenia. Od ogłoszeń długoterminowych i biurom ogłoszeń rabat stosownie do umowy.

DOBROLIN

NAJLEPSZA W POLSCE PASTA DO OŚWIATA I PODŁÓG
we wszystkich kolorach.

ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE! ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE!

Zastępstwo i skład fabryczny na Małopolskę:

M. Sierotwińska, Kraków, ul. Sienna 12.

714 2 8

NAJSKUTECZNIEJSZYM ŚRODKIEM UŚMIERZAJĄCYM

REUMATYZM

ŁAMANIA, BOLE GŁOWY, ZĘBÓW

JEST WYPROBOWANY OD LAT 30

I NAGRODZONY
MEDALAMI

CHEMIA
I APTEKARZA
Z TARNOPOLA

DO NABYCIA WSZĘDZIE
WYTWORNIŁ GŁÓWNY SKŁAD WYSTAWOWY
APTEKA MIKOŁASCHA
LWÓW

619 29 0

Ważna wiadomość dla cierpiących!

Wszelkie, jak najbardziej uporczywe bóle reumatyczne, góściec, kuroz mięśniowy, porażenie, łamania w krzyżach, ból głowy, ból zębów i inne podobne przypadłości usuwa w zupełności sławny i prawdziwy

ICHTIOMENTOL

do nacierania. 670 27 0

Jedna próba wystarczy, aby się przekonać, że prawdziwy Ichtimentol jest najlepszym środkiem tego rodzaju.

Główna fabryka prawdziwego ICHTIOMENTOLU:
LABORATORJUM APTEKI

SZYMONA EDELMANA
W SAMBORZE, Nr 14.

Wysyła się pocztą za poprzednim przystąpieniem należności albo za zaliczką:
5 flakonów z opłaconą pocztą i opakowaniem za zł 12⁵⁰. — 10 flak. z opłaconą pocztą i opakow. za 23 zł. — 25 flak. z opłaconą pocztą i opak. za 50 zł.

Ziemniaki

białe lub czerwone, oraz inne jęczmień, owies, nasiona do siewu, wagonami dostarcza firma:

Feliks Mirkowski w Poznaniu, Plekary 5

511 10 10

675 4 13

Specjalne opaski

przeciw obniżeniu żołądka. Podpaski na czas ciąży. Pasy po przebyciu porodu. Opaski dla korpulentnych pan. Pasy po przebyciu operacji. Bandaże zaopatrujące największe i zastarzałe przepukliny. Bandaże przeciw latającej nerwie. Pończochy gumowe przeciw żyłakom i puchnięciu nóg. Bandaże przeciw wypadaniu i opadaniu macicy. Prostotrymacze przeciw garbieniu. Moczniki gumowe dla osłabionych na pęcherz mężczyzn i kobiet. Protezy sznucecznych nóg i rąk i t. d. poleca: bandażysta M. L. **PGLACZEK** w Samborze 18. Cenniki darmo.

629 7 10

Ignacy Cypres

Kraków, ul. Szewaka L. 13, P. wysyła: Mandoliny włoskie po 25 do 28 zł. — Skrzypca szkolne ze smyczkiem 22 zł. — Harmonja 1-rzęd. wied., z 2 wysuwkami, 35 zł, 2-rzęd., wied. mod., 50 zł. — Niklowy „Gre Roskopf” patent z łańcuszkiem 13 zł, niklowy płaski zegarek słynnej marki „Eigigna” 22 zł. — Klarinet 8-kl. 30 zł. Cennik ilustrowany zegarów i instrumentów muzycznych. darmo i oplatnie.

704 4 0

SKUTECZNE LECZENIE WOLA

Jednym z najważniejszych odkryć jest nieczalność wola i obrzmień szyi za pomocą jodowych soli leczniczych. Znany wiedeński uczony profesor uniwersytetu Dr Ritter Wagner v. Jauregg oraz wielu innych lekarzy powołują się na odnośne doświadczenie i komunikują o wyleczeniu niezliczonej ilości przypadków, naprzykład w ten sposób w Szwa carji wleczono z tego cierpienia całe okolice. Należy mianowicie stosować zupełnie nieszkodliwe i skuteczne leczenie wodą mineralną, która prócz tego wywiera doskonały wpływ na ogólne samopoczucie. Nasze sole leczniczo wyleczyły już tysiące osób z wola i obrzmienia szyi. Należy zażądać naszych notatek leczniczych oraz sposobu wyleczenia, po każdym lekarz aprobuje chętnie. We wszystkich krajach urządziłszy składy i wysyłamy wszystkim zupełnie bezpłatnie

885 nasz opis, który każdego zainteresuje. Karta pocztowa wysłany, i otrzymacie natychmiast. **AUGUST MERZKE, Berlin - Wilmersdorf** Bruchsalerstrasse 5, Oddział 877.

Sama marka jest gwarancją

Przekonać się o tem może każdy, kto raz spróbuje kosić

FRIEDMANNA prawdziwą kosą karpacką z marką „KOŚCIARZ“

znana od szeregu lat ze swej niezrównanej jakości. Kosa ta wykonana jest pięknie, z najprzedniejszej stali, odznacza się nadzwyczajną ostrością i wytrzymałością ostrza i jest do nabycia po cenach fabrycznych jedynie u firmy J. FRIEDMANN, fabr. skład maszyn, narzędzi rolniczych, artykułów technicznych, narzędzi i płoch kłackich i eksport kos w Stryju, ulica Potockiego Nr 8.

Szerokość kos 50—55 mm.

Długość w cm	60	65	70	75	80
Cena w złotych	7.00	7.25	8.00	8.20	8.70
	85	90	95	100	105
	9.10	9.80	10.20	10.50	

za jedną sztukę. Jako skład Stryj. Rabat: przy jednorazowym odbiorze 10 kos daje darmo jedną kosę i jedną naturalną osekę tyrolską. Przy zamówieniu upraszam nadesłać mi odpowiedni załączek: przy podaniu dokładnego adresu. Tysiące listów dziękczynnych!

Kasy kontrolne „National“
oraz maszyny do pisania i rachowania
naprawia pod gwarancją

Juliusz Hecker, Kraków, św. Marka 25.
698 2 5

BLEDNICĘ

BRAK KRWI USUWA
Mra KRZYSZTOFORSKIEGO
WINO CHINOWO-ZELAZISTE

na maladze hiszpańskiej reguluje słabość kobiecą, dodaje siły, podnieca apetyt, przyczynia krwi, położnicom zadziwiająco szybko przywraca siły, a specjalnie polecane przez lekarzy w chorobach płucnych, po przebytych ciężkich chorobach, przy osłabieniu ogólnem, oberwaniu, braku ochoty do życia, nudnościach, zawrotach głowy, wyczerpaniu fizycznym i umysłowym. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach lub zamawiać wprost z fabryki we własnym interesie, by ustrzec się przed lichemi podróbkami, które są bezwartościowe; — **żądać wyraźnie**

Mra KRZYSZTOFORSKIEGO
WINO CHINOWO-ZELAZISTE

Nasładownictwo energicznie odrzuć!
Flaszka mniejsza z opłaconą pocztą i opakowaniem z 2.50, 5 flaszek z 12.—. Flaszka podwójna z opłaconą pocztą i opakowaniem z 4.40, 5 flaszek z 21.—. 532 56 0

Wyłączny skład i wyrób na Polskę:
Fabryka chemiczna Mra Krzysztoforskiego, Tarnów

Najlepsze farby, laktery, pokosty
dostarcza fabryka 598 8 25
L. Baranowski, Kraków-Dehnlki, Telefon 1112.
Sklep w Krakowie, plac Matejki L. 6.

Majątki w Poznańskim:

- 1) 8 morgów dobrej ziemi, budynki murowane, pod dachówką, inwentarz kompletny. Cena 4.000 złotych.
- 2) 16 morgów, ziemia dobra, budynki I klasy, murowane, pod dachówką, 2 konie, 5 sztuk bydła, 4 świnie, maszyna kompletna. Cena 6.000 zł.
- 3) 22 morgi, ziemia I i II klasy, dom o 3 pokojach, budynki murowane, pod dachówką, 2 konie, 5 sztuk bydła, maszyna kompletna. Cena 9.000 złotych.
- 4) 32 morgi, budynki I klasy, 3 konie, 8 sztuk bydła, 6 świń, inwentarz martwy nadkompletny. Cena 14.000 złotych; wpłaty 8.000 złotych.
- 5) 44 morgi, z zabudowaniami i inwentarzami. Cena 14.000 złotych; wpłaty 9.000 złotych.
- 6) 52 morgi, ziemia dobra, 3 konie, 9 sztuk bydła, 12 świń, maszyna kompletna. Cena 17.000 zł.; wpłaty 13.000 złotych.
- 7) 63 morgów, budynki dobre, inwentarz kompletny. Cena 15.000 złotych; wpłaty 8.000 złotych.

Powyższe majątki sprzedaje: „P L O N“ 726 1 2

Poznań, ul. Pocztowa L. 13, I piętro.

KRÓLOWA WIROWEK MELOTTE

jest najlepszą i najprostszą maszyną do oddzielania śmietanki z mleka. Pracuje 15 i 20 lat bez napraw. Trzy krowy i MELOTTE to cztery krowy. Cenniki przesyłamy każdemu darmo.

Towarzystwo akcyjne

Tadeusz Kowalski i A. Trylski
Warszawa, ulica Młodość 6.
Wilno, ulica Mickiewicza 32.
Zdolni agenci poszukiwani.

715 1 13

Perlmuttera nitramaryna

jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do bieleziny, wapna i celów malarskich. Odnaczona na wystawach w Brukseli i Medjolanie złotymi medalami. **Wszędzie do nabycia!** 697 3 0

Instrumenty muzyczne

dele i smyczkowe oraz części zapasowe do futek. Stare instrumenty naprawia, zestraja, kupuje lub wymienia na nowe

J. A. Nikiel
Kraków
ul. Szewska 2.
Wszelkiej porady przy zakładaniu i kompletowaniu zespołów orkiestr, udziału bezpłatnie, za nadesłaniem znaczka pocztowego.

500 18 0

CEGLY PUSTE

dziurkowane, sufitowe i

KOMINOWE (RADJALKI)

do budowy kominów fabrycznych tudzież

RURY DRENOWE

dostarczają

ZAKŁADY KERAMICZNE

„BONARKA“

w Łagiewnikach obok Krakowa
Telefony 1389 i 2671.

BIURO PARCELACYJNE

Stanisława Żółtowskiego

Płock, ulica Kolejalna, dom własny
posiada na sprzedaż w pow. płockim majątki:

Rogozino, 300 morgów, przy szosie, 7 km od Płocka, 4 km od cukrowni Borowiczki. Kolejka buraczana na miejscu, gleba pezenno-buraczana, wysoka kultura, 100 morgów drewny. Budynki nowe, piękne, inwentarz żywy, martwy; zasiewy: ozime, jare. Móg 1.600 zł (hektar 2859). Dojazd statkami z Warszawy do Borowiczek. Informacje w majątku we środy. 727

Bromierz, 360 morgów, od szosy i miasteczka 1 1/2 km, od stacji kolejowej Książ 10 km. Zasiewy ozime i jare. Móg 600—1.000 zł. Ziemia pszenna, mocne szczyrki, podglebie gliniaste. Dojazd koleją do Raciąża. Informacje w majątku, w soboty.

Do nabycia w Administracji „Piasta“:

W DZIEJOWEJ CHWILI

(kartki z pamiętnika) Jakóba Bojki

Broszura. Cena 50 gr

ZAŁOŻENIE „PIASTA“

napisał Mikołaj Rey i Włodzimierz Tetmajer.
Broszura. Cena 1 zł

CZASY I LUDZIE

napisał Witos.
Broszura. Cena 50 gr.

DOKUMENTA HAŃBY

napisał poseł Brodacki.
Cena 50 gr. Cena 50 gr.

USTAWA O WYKONANIU REFORMY ROLNEJ

z dnia 28-go grudnia 1925 r.
Broszura. Cena 50 gr.

Na portu należy dołączyć 15 groszy, na poleconą przesyłkę 50 groszy.

W Małopolsce wschodniej sprzedam około 75 morgów, w tem sad, budynki kompletne, inwentarz, obok stacji, A. Ostrowski, NAGRABIE, poczta Podwyżokie, Małopolska. 708 3 3

Do wybitnie interesowanym podaję do łaskawej wiadomości, że

PLESZEWSKI PRZEMYSŁ KOS KOWALSKICH

ręcznie kutych, wszechświatowej sławy, wznowiony został i na nadchodzący sezon polecam znane moje marki, bite na każdej kosie.

1.000 złotych nagrody otrzyma ten, kto będzie w stanie lepszą kosą od moich zrobić. Słynne w całej Europie stały się kosy Pleszewskie; już kilkadziesiąt tysięcy jest w użytku, niejednemu powie: dlaczego? Otóż tajemnicą jest hartowanie takowych, a że wybieram najlepszą stal, jakiej świat może mi dostarczyć, przez to zdobyły sobie kosy te rekord światowy. Są one lekkie jak pióro, twarde i równo hartowane, tną przy dobrym obchodzeniu się, za jednym zaostrzeniem do 300 kroków. — Niechaj zatem nikt nie oszczędza grosza i kupi natychmiast kosę Barrosza, gdyż przez to zaoszczędzi kości, a zarobi wory grosza. Niechaj nikt nie zwleka, bo żniwo nie czeka, niechaj zapisze kosy całowiek śmiały, dla wszystkich kolegów z gminy całej. Kosy moje nie tylko tną trawę i zboża, przerobiły wojnę światową, oraz powstanie Wielkopolskie. Najlepszym dowodem jest, że tysiące ludzi publicznie mi dziękują, chociaż nikogo o to nie prosiłem i nie proszę, ponieważ za darmo i franko daję nową kosę, gdyby która nie siekła. Kto nie wierzy, niechaj czyta podziękowania z ubiegłego roku.

5) Da ich meine Sense erhalten habe und sehr zufrieden bin, entspreche ich dem Herrn besten Dank. Bitte schicken Sie noch 2 Sensen.
Grybno, p. Kartuy, 14 lipca 1926.
Anton Kreft.

6) Donoszę Panu, że kosy odebrałem i jestem bardzo zadowolony. Proszę wysłać natychmiast jeszcze jedną kosę Pleszewską.
Zgorzale p. Sięzyca, 19 lipca 1926.
Neubauer, soltys.

(Dalsze świadectwa w Administracji).

Cena motek kos: Długość w cm.	75	80	85	90	95	100	105	110	115	120	125	130
złotych	12-50	13-50	14-50	15-50	16-25	16-75	17-50	18-50	19-00	19-50	20-00	20-00

Słowne młotki lub bakki po 3 zł. Pierścienie z dwiema śrubami zł 1-50. Bakki lub oszki po niskich cenach, półki zapas starczy, muszki (styroholki po 75 gr. Wysyłka tylko za pobraniem poczt. i poprzednim nadesłaniem załóżki. Kto zamówi wyżej 4 sztuk, portu darmo, kto zamówi 10 kos, otrzyma 1 kosę darmo.

Adresować proszę krótko:

768 3 0

KOSA POMORSKA — KURSZTYN, P. PELPLIN.

ORYGINALNE SZWEDZKIE WIROWKI „ALFA-LAVAL“

są znane w świecie mleczarskim i nie mają sobie równych.

Za najlepsze odtłuszczanie

Za trwałość mechanizmu

Za prostotę konstrukcji

otrzymały przeszło 1.300 najwyższych nagród i odznaczeń

Przeszło 3.500.000 wirówek „ALFA-LAVAL“ w użyciu.

30-letnia piśmienna gwarancja używalności.

Sprzedają bezprocentowa na 10 rat miesięcznych.

Kompletne instalacje mleczarń ręcznych, parowych, elektromotorowych i paroturbinowych. Dostarczamy wszelkie maszyny w zakresie mleczarstwa wchodzące, od najmniejszych do największych. — Najlepsze maszyny, najnowsze modele, najniższe ceny, najdogodniejsze warunki płatności. Pod kierunkiem wybitnych specjalistów inżynierów udzielamy bezinteresownie porad technicznych od do urządzanla mleczarni, masłarni i t. p.

Na wystawie rolniczej w Częstochowie, odbytej w roku 1926, otrzymaliśmy złoty medal za wirówki „ALFA-LAVAL“ i inne maszyny mlecz.

Towarz. „ALFA-LAVAL“ Sp. z o. o.

Warszawa, Krakowskie Przedmieście 60

Oddział w Poznaniu, ulica Gwarna L. 9

Adres telegr.: Alfalaval

381 24 0

7687